

מראי מקומות - סוכה

יא.

דאין רב מצריך נענוע היינו דוקא כשמתחלה בשעה שסיכך בהמחובר הי' דעתו לקוץ, אבל היכא דלא הי' דעתו לקוץ בשעת הסיכוך, אז אפי' לרב צריך לנענע, אבל י"ל דזהו רק היכא דהרוב הי' מהמחובה, אבל היכא דהרוב הי' מסכך כשהי' דמהני הקציצה לעשיי' אפי' אם לא הי' דעתו לקוץ.]

אבל עדיין הדבר צ"ב, הא מה שקוצץ פסול משום תעשה ולא מן העשוי לשי' שמואל, וא"כ מ"ש אם רובו הי' סכך כשהי' רבי אם צריך להכשיר הענפים המחוברים, הרי עדיין פסולים הם אם לא עשה נענוע, וא"כ מה הרויח בקציצתו. וכ' הקה"י בשם השער המלך ליישב דשאני פסול מחובר דחשוב ואינו מתבטל ברוב, וא"כ זהו רק בפסול מחובר, אבל כיון שקצצן, ואין הפסול אלא תולמה"ע א"כ שוב מודה הרמב"ם דיכול לבטלו ברוב. אבל הקה"י עצמו כ' דאי"ז במשמע, אלא דמשמע מהרמב"ם דה"ה בכל הפסולים, דלא מהני ביטול ברוב בפסולם. ולכן כ' ליישב דשאני פסול של תעשה ולא מן העשוי, דאינו פסול א"כ רוב הסכך יש בה הפסול של תעולמה"ע. והביאור הוא, דס"ל להרמב"ם דכל הסכך המכשיר את הסוכה צריך להיות סכך כשהי' ולא מהני ביטול ברוב לבטלו. אבל הפסול של תולמה"ע אינו פסול בחפצא של הסכך, אלא פסול הוא בעשיית הסכך, וי"ל דבענין העשיי' סגי ברוב סכך הנצרך לסוכתו, דעכ"פ חל דין עשיי' באותה סוכה.

ד. צריך לנענע

הק' השפת אמת, א"כ מהו החי' דמתני' דקצצן כשרה. וכ' דבשלמא לפי הראשונים דס"ל דאי"צ לנענע הסכך כשהי' אע"פ דבשעה שהניחו שם הי' בפסול (דהי' שם הרבה מחוברים), א"כ י"ל דזהו החי'. אבל למאן דס"ל דצריך לנענע כולו, א"כ מהו החי' דמחוברין שקצצן כשרה, וצ"ע.

ה. רמא תכלתא לפרזומא דאינשי בית'

פרש"י, בבגד אשתו, דס"ל דוראיתם אותו אינו בא למעט כסות לילה, אלא כסות סומא, אבל כסות לילה חייב. ותמה השער המלך (ציצית ג', ז, וציצית בגלה"ש כאן), הא לא מצאנו מ"ד דס"ל דכסות סומא פטורה מן הציצית. וע' בערוך לנו דכ' דכמה ראשונים ס"ל כן, תוס' בשבת (קלא), והרמב"ן והרשב"א שם, ועוד, וצ"ע מנ"ל כן, וע"ש בשעה"מ מש"כ בזה.

ו. פוסק ואח"כ קושה, מאי למימרא

ע' בחזון איש (ציצית ג', י"א, ד"ה במ"ב), שהעיר על מש"כ המ"ב דבעינן תחיבה לשמה, הרי אם התחיבה צריכה להיות לשמה, א"כ מה הק' הגמ' מאי למימרא, הא צריכה רבה היא, דהא התחיבה היא חלק מהעשיי', וא"כ חידוש הוא דאע"פ שלא היו החוטין בשעת התחיבה, מ"מ הציצית יכולה להיות כשרה.

א. ל"א אמרי לה וכו' מותר לישן בכילת

חתנים בסוכה לפי שאין לה גג

כ' הרא"ש דלכאור' ב' לישנות דגמ' לא פליגי אהדדי, דלישנא קמא באה ללמדנו דמותר לישן כשאין לה גג אע"פ שהוא גבוה י', ול"ב אשמעינן שריותא כשאין לה גג ואפי' גבוה י', דתרווייהו בעינן לאיסורא. אבל הביא מהרי"ץ גיאות דפסק כהל"ב, וס"ל דהכל תלוי אם יש לה גג או לא, דאם יש לה גג אסור ואפי' אם אינו גבוה י', אסור לישן שם. והק' עליו הרא"ש, דהא אי' לקמן דהישן תחת המטה לא יצא ידי חובתו, ואוקמה שמואל כשהוא גבוה י', ומטה יש לה גג, וא"כ לפי הרי"ץ גיאות הו"ל להיות אסור אפי' פחות מ"י. ובתוס' (ד"ה ובלבד) כ' בהא"נ, דאולי חולקים באם צריך גג לאסור, דהל"ק ס"ל דאפי' אם אין לה גג אסור, כל זמן שהוא גבוה י'. וכ' דא"א ללמוד דהמח' היא בגוונא דיש לה גג אבל אינו גבוה י', דזה ודאי מותר, דהא שמואל אוקים המשנה לקמן דוקא למעלה מ"י, וכראיית הרא"ש. וע' רש"ש (ועוד אחרונים) שכ' ליישב ראיית תוס', די"ל דשאני מטה דלגבה עשוי, וא"כ י"ל דדוקא גבי מטה צריך להיות למעלה מ"י, אבל בשאר דברים העשויים למה שתחתם, אי"צ י'. וע"ע בר"ן שכ' דג' דינים יש בדבר, כילה, ונקליטין, וקנופות. כילה, דלא קביעא, לא מתסרא אלא היכא דאיכא תרתי לריעותא, שיש לה גג, וגם גבוה עשרה. נקליטין, דקביעי טפי מכילה, אז אפי' אם אין לה גג, אם עכ"פ גבוה עשרה, אין ישינין תחתיו. קנופות, דקביעי, ויש להם גג, אז אפי' אם אינם עשרה, אין ישינים תחתיהן.

ב. הדלה עלי' את הגפן וסיכך על גבה פסולה

הביא הריטב"א מר"ת דדייק מלשון המשנה דמיירי דוקא אם בתחלה הדלה עלי' את הגפן ואח"כ סיכך על גבה, אבל אם בתחלה מסכך ואח"כ הדלה עלי' את הגפן הסוכה כשרה, וזהו כמש"כ המהרש"א שהבאנו לעיל (דף י', ובסוף דבריו הביא מש"כ הר"ן כאן בשם ר"ת).

ג. ואם הי' סיכוך הרבה מהן... כשרה

ומבואר בגמ' לעיל (ט) דהיינו בשחבטן, וביאר רש"י שם דהיינו שעירבן ומתבטלים ברוב, והמפרש חבטן היינו תולשן או שולפן טועה, דהיינו קצצן דסיפא, דכשר אפי' אם המחובר רוב. אבל הרמב"ם בפיה"מ וביד החזקה כ' דאפי' בסיכך מהן הרבה צריך להיות דוקא בקצצן. ולגבי קו' רש"י, כ' ר' אברהם בן הרמב"ם דחבטן היינו קצצן גרידא, וזה סגי כשרובו סכך כשהי' קצצן דמתני' היינו קצצן ונענע אותו, דברוב מהמחובר בעינן קציצה ונענוע, וכדאי' בגמ' לשי' שמואל (דקיי"ל כוותי'). [אבל עדיין התמיהה קיימת על רב, איך למד המשנה. וכ' הקהלות יעקב (ט) בשם היפה עינים, דאי' בירושלמי דמה